

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יצא לאור בתאריך:
כח' ניסן ה'תשע"ה

פרשת שמ"ו

כותרת

כל הקרדיט לאליהו הנביא..

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד

פרשת שמיני

כל הקרדיט לאלהו הנביא..

אחת לתקופה מתרחשת לצערנו תאונה ומטוס מתרסק בשחקים ל"ע, כפי שקרה לאחרונה עם המטוס הגרמני. שנה שעברה כל העולם עסק בספקולוציות סביב היעלמותו של המטוס המלזי, וכל העולם היה מרותק לאירוע הזה של היעלמות המטוס והסיפורים השונים הכרוכים בו. יהודי צריך לחפש כל דבר בתורה. היכן מצאנו בתנ"ך סיפור דומה על אישיות שנעלמה? מיד עולה בדעתנו אליהו הנביא.

אליהו הנביא לא הסתלק מן העולם כמו כל בשר ודם רגיל, אלא מסופר שהוא הלך עם תלמידו אלישע שמונה לנביא תחתיו, "ויהי המה הולכים הלוך ודבר והנה רכב אש וסוסי אש ויפרידו בין שניהם ויעל אליהו בסערה השמימה" (מלכים ב, ב, יא). אליהו הנביא עלה בסערה למעלה. כאשר אלישע חזר לתלמידיו של אליהו וסיפר להם שהוא נעלם, הם הציעו ללכת ולחפש את אליהו, כי אליהו היה רגיל להעלם לתקופות. אלישע אמר שאין להם מה לחפש, אבל הם התעקשו לחפשו, ואכן חמישים איש חיפשו את אליהו במשך שלושה ימים ולא מצאו מאומה כמובן.

דווקא בגלל היעלמותו המוזרה, הפך אליהו לנביא המפורסם ביותר בעם ישראל ובעולם כולו. ויתרה מזו: אליהו נוכח בחייו של כל יהודי יותר מכל נביא אחר. בליל הסדר אנחנו מכינים כוס לאלהו הנביא, גם בברית מילה אנו מעמידים כסא לאלהו. במוצאי שבת אנחנו שרים "אלהו הנביא". אין תינוק בעם היהודי שלא מכיר את אליהו הנביא.

כמו שכל העולם רצה לדעת מה קרה למטוס המלזי, כך גם כבר 2700 שנה שכולם רוצים לדעת מה קרה לאלהו הנביא. בעם ישראל מקובל שאלהו הנביא הפך למלאך, ולכן הוא מופיע בכל ברית מילה וכו' (פרדר"א פכ"ט זזה"ק א, י).

בתלמוד מופיעים סיפורים רבים על התגלותו של אליהו הנביא לתנאים ולאמוראים, כפי שזה נקרא בשם "גילוי אליהו". לפני כחודש וחצי חגגנו את חג הפורים; במגילה מסופר שהמלך והמן הוציאו את האגרות "להשמיד להרוג ולאבד", ואז המגילה מספרת: "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" (ד, א). נשאלת השאלה: כיצד אכן נודע למרדכי על הגזרה לפני כולם? אומר התרגום: "ומרדכי ידע על ידא דאליהו כהנא רבא ית כל מה דאתעבד בשמי מרומא... ושדר מרי עלמא ית אליהו לחואה למרדכי דיקום ויצלי... על עמי".

פירוש: הקב"ה שלח את אליהו הנביא למרדכי לספר לו את מזימתם של המן ואחשוורוש, ומה בדיוק גרם לכך שיגזרו מלמעלה גזירה חמורה כזאת על עם ישראל, וכן שע"י תפילה אפשר לבטל את הגזירה.

סיפור נוסף מופיע בתלמוד על אליהו הנביא. כולם מכירים את הסיפור על רחל בתו של כלבא שבוע העשיר שהתחתנה עם רבי עקיבא העני נגד רצונו של אביה. בגלל זה אביה הדיר אותה מכל נכסיו ובעצם גירשה מביתו. הם התחתנו וגרו בצריף מחוץ לעיר וישנו על התבן, משום שלא היה להם מיטות וכריות וכו'.

בבוקר נהג רבי עקיבא ללקט את התבן מתוך שערותיה של רחל והיה אומר לה: אם ה' יעזור ואני יתעשר אעשה לך "ירושלים של זהב" – היה זה תכשיט עשוי מזהב שעליו היה ציור של ירושלים (לבסוף אכן קיים רבי עקיבא את הבטחתו).

מספרת הגמרא "אתא אליהו" – הגיע אליהו הנביא ונדמה היה לאדם רגיל וקרא בקול ואמר להם: תנו לי קצת תבן שאשתי ילדה ואין לי על מה להשכיבה! אמר רבי עקיבא לרחל: תראי, יש כאן אדם שאפילו תבן אין לו (נדרים נ, א).

אליהו עשה זאת, כדי לנחם את רבי עקיבא ולהראות להם שיש אנשים יותר עניים מהם. אליהו הנביא היה מעורב בכל-כך הרבה ניסים, שבעם ישראל מקובל שבכל פעם שנעשה נס למישהו ולא יודעים מי היה ה"מלאך" המושיע, נותנים את הקרדיט בקביעות לאליהו הנביא. מסופר שבשנת תרע"א, 1911, נסע יהודי עשיר מאנגליה בשם הרמן לנדאו לבקר בירושלים. הוא נכנס לבית המדרש והצטרף לשיעור תורה שהתקיים באותה שעה. במהלך שהותו בבית המדרש, קלטה אוזנו שיחה בין שני זקנים כשאחד מספר לחברו כי שידך את בתו והבטיח נדוניה בסך 40 נפוליאונים ועליו לסלקם עד שבוע הבא, כי אם לא – יבוטל השידוך, הוא סיפר זאת תוך כדי בכי. חברו השיב לו: "הלא אתה תלמיד חכם, וכן ירא שמים וגם מאמין, היפלא מה' דבר לשלוח לך את אליהו הנביא עם הכסף?!"

הרמן לנדאו חקר ושאל לשמו של האיש ומקום מגוריו, הלך לשם ובתו פתחה לו את הדלת. הוא הגיש לה "כיס של מעות" ואמר לה: אני חייב זאת לאבא שלך והלך לו. היו שם בדיוק 40 נפוליאונים. כשאביה הגיע הביתה ושמע מה שאירע, הוא היה בטוח שאכן הקב"ה ענה לתפילת חברו ושלח לו את אליהו הנביא. השמועה נפוצה בכל העיר שהבת זכתה לגילוי אליהו. באותו מקרה, היה זה הרמן לנדאו שלוחו של הקב"ה לעזור לאותה משפחה, אבל את הקרדיט קיבל כמובן... אליהו הנביא ('פענוח אגדות' עמ' 316).

הסיבה האמיתית מדוע כל עם ישראל מדבר על אליהו הנביא ושר שירים עליו, היא בגלל שהנביא האחרון שקם לישראל – הנביא מלאכי, בסיום ספרו שחותם את כל ספרי הנביאים, מבטיח לנו: "הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא", "שיגאל אתכם ממקום גלותכם", "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם" (מלאכי ג, כד).

מסביר הרבי (תורת מנחם' תשי"א ח"א עמ' 226) שזוהי הסיבה מדוע אליהו עלה בגופו בסערה השמימה, משום שהוא צריך לחזור בגוף גשמי כדי לבשר את הגאולה.

אליהו הנביא יבוא לבשר לנו על ביאת המשיח, ולא רק יבשר אלא הוא יביא ויגרום לכך שעם ישראל יהיה מוכן לביאת המשיח עי"ז ש"והשיב לב אבות על בנים". וכפי שהרבי ציטט מרש"י שהפירוש הוא שהוא ישיב את לב האבות על ידי הבנים, כלומר שהדור הצעיר יחזור לשורשים וליהדות, והדור הזה יחזיר גם את האבות והסבים.

הרבי לקח את הנבואה הזאת ויישם והגשים אותה בפועל. הוא פנה דווקא אל הצעירים וקירב אותם ליהדות וכך פעל גם על ההורים שלהם.

בשנת תשל"ה הרבי יצא בקריאה שילדות קטנות ידליקו נרות שבת. אשה נשואה מדליקה שתי נרות ואילו ילדה קטנה תדליק נר אחד. בהתוועדות ו' תשרי תשל"ו (שיחות קודש' תשל"ו ח"א עמ' 26) סיפר הרבי שבאנגליה היתה ילדה קטנה בת חמש ששמעה מחברה בבית הספר על המבצע הזה, היא באה הביתה וביקשה מאמה שגם היא רוצה להדליק נרות שבת. האמא הביעה את הסכמתה בשמחה משום שהיא תמיד הדליקה נרות ולכן היא שמחה שהילדה מעוניינת לשמור על המסורת.

באותו בית נהגו לאכול ארוחת ערב בשעה שש, כאשר אבי המשפחה חזר הביתה מהחנות שבבעלותו. הגיע החורף, והילדה אמרה לאמה שכעת צריכים להדליק את הנרות מוקדם יותר לפני כניסת השבת. האמא הגיבה: האם את מעוניינת לשנות את אורחות הבית שלנו? הילדה השיבה: אני לא אומרת לך מה לעשות, אבל אני רק מבקשת להדליק את הנר שלי לפני כניסת השבת. ואכן הילדה הדליקה בזמן.

כאשר האבא חזר מעבודתו, הוא הבחין שהנר של הילדה דולק ואילו הנרות של אשתו עדיין לא דולקים. זה היה נראה לו מוזר, והתפתח דיון בבית, עד שהוחלט שהאבא יחזור מהעבודה לפני כניסת השבת וכך גם האמא תוכל להדליק את הנרות בזמן לפני כניסת שבת.

כשהרבי סיפר זאת הוא סיכם שזוהו קיום הייעוד של "והשיב לב אבות על ידי בנים". כיום, אחרי שדור הבנים כבר השיב והחזיר את האבות, אנו מוכנים לבואו של אליהו הנביא שיבוא ויבשר לנו על ביאת המשיח בקרוב ממש.